

אמה מכירה אותה

ענלי

HA FATTO ANCHE IL MILITARE

L'attrice Dalia Lurie "scoperta" al recente Festival di Cannes, ha una storia singolare. Prima che attrice e nota ballerina, presentatrice di moda e soldato dell'esercito di Israele.

FOTOGRAPH BY PIERRE TONIA

כל זה לא הפריע לה להיות שובבה. פשוט אינני יכולה לזכור את כל התעלול לים שעשתה. היא לא נחה אף רגע. היתה מספסת על גדרות ועל עצים ומבלה את כל זמנה בים. פעם סגרתי את שער החצר. מה עשתה דליה? היא חפרה בור מתחת לשער וברחה דרכו לים. במקרה ראיתי אותה. רצתי אחריה לתפסה. כשהשגתי אותה, כבר נמצאה עם כל בגדיה בתוך הים.

אני זוכרת איך שיום אחד, כשהייתי בן בית, שמעתי פתאום צעקה מבוהלת של שכן. רצתי החוצה לראות מה קרה ונדר המתי לבי כאילו הפסיק לפעום. על גני של מוסר, בגובה של שלשה מטר, עמדה דליה שלי כשהיא חובקת בורוצותיה כלב קטן. כעבור רגע חשתי שנשמתי פורחת. דליה ראתה אותי, מנתה בקול: "אחתי, שתיים, שלוש" והופ, קפצה ארצה. רצתי אליה, מעלפת למחצה. להפתעתי ולהפתעתי של השכן, כמה דליה על רגליה כשהיא מחזיקה עדיין בכלכלה. הייתה אלני ושאלה בקולה המקסים: "אמאליה, איך קפצת?" אחרי כך ראיתי כיצד היא קופצת

עוד חיילת למניין

דליה לביא בסידרת תמונות שהופיעה בשבועון האיטלקי הפופולרי סמטי. הכותרת מעל לכתבה מכריזה: היא שירתה בצבא

מחלה רבים במשפחתנו. זה היתר השפעה עמוקה מאוד על דליה. היא התחבשה בסביבת לנות ובהבנה לכל אדם סובל, והקדישה זמן ומסירות לנכים. לפני זמן קצר, כשי היתה רק בתחילת דרכה כככת קולנוע, אמרה לי: "אמא, כשהייתי לי כסף, לא אתרום לעולם למוסדות לטיפול נכים. אני אביא אותו בעצמי למסכנים."

בבית הספר הצטיינה דליה במקצועות ההומאניים, בעיקר בתנ"ך, שהוא הספר הייחוב עליה, בצורה ובספורט. אולם את מקצוע החשבון לא הצליחה מעולם להבין. "זה לא נכנס לי לראש" היתה אומרת. עוד בהיותה ילדה, רצתה דליה שלי להיות רק דנית. תחילה לא התחבשה לכך ברצינות. חשבת שזה סתם אחד משעשועותיה הרגועים, ושזה יחלוף עם הזמן.

אבל כשנוכחתי שעוברות שנים ודליה עדיין חולמת להיות רקדנית, התחלתי לחפש אחרי האפשרות ללמוד לרקוד.

במלון דולפין בשכונת ציון (חזרנו למושב) בה אחרי המלחמה, התגוררו שחקנים ואמנים למיניהם. דליה השתדלה תמיד להימצא בחברתם וללמוד מהם כל מה שאפשר. בין האנשים אליהם הצליחה דליה להתקרב ולהתידוך היתה גם הרקדנית והביוגרה ירדנה כהן. דליה היתה אז בת תשע. ירדנה כהן היתה מוכנה ללמד אותה מחול ללא כל תמורה. לא הסכמתי, כיוון שהדבר היה כרוך בנסיעות ארוכות ומגעיות לתל אביב וזה היה עלול להפריע ללימודיה של דליה. הנחתי לה ללמוד מחול בסטודיו בקרייתמוצקין, אבל היא היתה נאלצת לי ללמוד הפסיק כעבור זמן קצר. זה הפריע מאוד ללימודיה.

★ ★ ★

דליה והמוכנים

בשנת 1952 הסרימו בארץ את הסרט "עונת חלומות" שחקניהם שיכנו בי מלון דולפין בשכונת ציון. דליה, עם שאר ילדי הסביבה, היו עומדים בשער המלון ומתבוננים בשחקנים המפורסמים הנכנסים והיוצאים. דליה, שבלטה תמיד בין הילדים בשערה השחור, בעיניה השחורות הגדולות, משכה חיש את תשומת ליבם של השחקנים. הם קראו איתם אליהם והירבו לשייח עמה. מדי יום, אחרי שעות ההסרטה, בילתה דליה בחברתם. הם נהנו מחברתה לא פחות משהיא נהנת מחברתם. באחד הימים, הופיעו בביתנו השחקן היהודי-אמריקאי דאג באגר ואשתו של פאול סטיוארט. הם ביקשו ממני רשות לקחת את דליה עמם לצילומים, ולהראות לה את עבודת ההסרטה.

לא הבנתי את סיבת התענינותם בדליה, אבל אחרי שנוכחתי בכנותם, הרשיתי לה לנסוע איתם לעבודתם במקומות שונים (המשך בעמוד 16)

רגליה ומחייכת את חיוביה שובה-הלל. לא יכולתי לעשות לה כלום.

כל מי שהכיר את דליה בילדותה יודע דבר אחד — דליה אהבה חיות יותר מכל דבר אחר. תמיד היתה מביאה הביתה חיות חולות ופצועות. בעצמי לא ידעתי היכן אספה אותן. נדמה היה שכל כלב, חתול או ציפור שלא הרגיש בטוב הגיע אל דליה. היא הביאה גם חיות משונות אחרות שלא ידעתי אפילו מה הן. פעם אחת הביאה יונק חולה ואמרה לי: "היונקה הוא הפרופסור של החיות, לכן צריך להתחבש אליו ככבוד." רק בעלתי אחד לא יכלה דליה לסבול — את הגיוק. אפילו היום, די לה שתראה מקק, ודליה האמיצה תפרוץ בצעקות היסטוריות ותברח מיד מהמקום.

★ ★ ★

דליה הפקרנית

כמו כן ירדה, הרבתה דליה לשאול שאלות. אבל שלא כמו אחרים, לא היתה מחכה עד שמישהו יענה לה. בעצמה היתה משיבה מיד תשובה, כפי שהבינה אותה. במלחמת העצמאות היה בלתי לא רחוק מן הבסיס של אחד מגדודי צה"ל. היה זה אותו גדוד 21 המפורסם ש-47 חייליו נפלו, כשיירה בדרך ליחידה. דליה היתה אז בת חמש, אבל אף אחת מבנות המושב בה המבוגרות יותר לא היתה חביבה על החיילים כמו דליה הקטנה. כשהיו החיילים במחנה, היתה מבלה רק בחברתם. היא הכירה את החיילים שנהרגו בקרבות. מותם השפיע עליה מאוד. יום אחד, כשהגיעה הידיעה שכמה חיילים שהכירה נהרגו, ישבה דליה 24 שעות עצובה וחשבה. לבסוף אמרה לי: "למה אלהים נותן שיהרגו לנו את החיילים שלנו?" היא לא המתנה לתשובה וענתה בעצמה: "כן, עד שהיא מיני לארץ מהשמים עם הגיפ שלו הם כבר מתים."

באותה תקופה עברנו לזמן מה לגור בעפולה. בעלי עבד כפקיד בקופת החילים ואני התגוררנו בבית החולים שבעפולה הי עילית. בכל בוקר היתה מכונת צריכה להסיעה לבית הספר ולהחזירה אחרי הלימודים. דליה לא היתה מחכה למכונת אלא נוסעת בטרמפים. מכרים סיפרו לי שראוה עומדת על הכביש, ילקוטה על שכמה ונע ליה בידה, והיא מנפנת בהן לכביש העירונית. מראה הילדה החמה, כל הסברי ובקשותי להפסיק את המינהג הזה לא עזרו.

בעפולה לא הכירו אותנו בשמו. קראו לנו רק "האבא והאמא של דליה". הי דליה המפורסמת, תוך זמן קצר, בעפולה כולה. היא לא היתה הולכת ברחוב כמו שאר הילדים. כל הזמן היתה רצה וקופצת, שרה ומחייכת כלפי העוברים ושבים. רש כשהיתה רואה אדם נכה או חולה, הפכה לשקטה ורצינית. למזלנו הרע היו מקרי

מקומות גבוהים אחרים. כל פעם נחרתי מהדש. אבל בכל פעם היתה דליה קמה על

ז של ילדה

דליה בגיל 14, בעת שהיתה בשבידה — עם הופיעה בסרט בתפקיד קטן. אז החלה לרקוס את חלומות הכוכבות שלה. היא לא תיארה מה יתגשם כה מהר. למעלה נראה החלום בהתגשמותו — דליה הכוכבת בשער השבועון האיטלקי המקדיש את שעריו חיפים רק לכוכבות הקולנוע המפורסמות ביותר. זהו סימן בולט להצלחתה.